

COLÒMBIA: Enmig d'una escalada d'accions ofensives de les guerrilles de FARC i ELN, la qual ha produït des de l'1 d'agost fins a la data 82 morts i 70 ferits a les files de la Força Pública, sent la Policia Nacional el cos armat que més baixes ha tingut, s'han encès les alarmes de preocupació en el Govern i diferents cercles de l'opinió nacional i internacional, per com des del govern anterior que negava l'existència del conflicte i s'havia proclamat estar en "el final del final" de les guerrilles com a resultat de la política de "seguretat democràtica", promoguda per l'expresident Álvaro Uribe Vélez durant els seus vuit anys de govern, la que va produir cops contundents com les operacions "Fénix", "Jaqué", "Camaleón", i que van donar per resultat baixes importants de caps i tropes a les files guerrilleres i l'alliberament de presoners i segrestats. Aquesta asseveració va ser acceptada, en termes generals, pels diferents components de l'Estat, els mitjans corporatius de comunicació i pels analistes i acadèmics dedicats a l'estudi del conflicte armat a Colòmbia, constituint-se en la base racional per reclamar la rendició de les guerrilles, la seva submissió a la justícia i a donar tràmit exclusiu a diàlegs de pau amb la societat sense participació de les organitzacions insurgents. En aquest context de triomfalisme, reconegut avui pel ministre de Defensa, Rodrigo Rivera, el president Juan Manuel Santos en el seu discurs d'investidura i declaracions posteriors, va convidar a les guerrilles a diàlegs de pau, anteposant condicions, tals com l'alliberament de tots els segrestats i la conseqüent renúncia a aquest tipus de pràctiques, la desvinculació dels menors d'edat de les files guerrilleres, la supressió de l'ús de mines antipersona i la declaratòria pública de la inutilitat de la lluita armada per assolir objectius polítics. Pel seu costat les guerrilles de les FARC i ELN, en els comunicats, van convidar al nou Govern al diàleg per a la recerca de camins per a la solució política i negociada del conflicte, apel·lant al suport de l'UNASUR i en el marc de la seva construcció com a regió de pau, considerant que el conflicte armat colombià s'ha transfronteritzat i internacionalitzat, causant un fort impacte, principalment, als països fronterers amb Colòmbia, generant amb això fortes tensions, avui en via de tràmit diplomàtic, principalment amb els governs de l'Equador i Veneçuela. Alguns analistes, afins al Govern, consideren que la guerrillera escalada es correspon amb el comportament propi d'organitzacions militars derrotades que a l'avantsala de converses de pau, es mostren molt actives en un intent per millorar el seu desequilibri en una taula de negociacions. Aquesta tesi és rebutada per anàlisis, prèvies a l'actual escalada, que mostren un esgotament de la política de seguretat democràtica sobre resultats i a una readequació tàctica i estratègica de les guerrilles, que ve sent executada des de fa més de 14 mesos. Els quadres següents, elaborats a partir de dades oficials, mostren el reflex d'aquesta nova situació:

INFORME OPERACIONAL DE LES FORCES MILITARS DE COLÒMBIA*

Període: 1 de gener de 2002 – 6 de setembre de 2010

	Missions tàctiques contra	Combats	Morts en combat	Captures	Desercions
FARC	47.765	11.191	10.534	16.031	7.259
ELN	5.733	1.760	2.203	2.460	1.482

* Elaboració pròpia – Font: Web del Comando General Fuerzas Militares de Colombia

INFORME OPERACIONAL DE LES FORCES MILITARS DE COLÒMBIA * Període: 1 de gener de 2010 – 6 de setembre de 2010

	Missions tàctiques contra	Combats	Morts en combat	Captures	Desercions
FARC	5.362	779	331	520	1.015
ELN	535	58	29	81	218

*Elaboració pròpia – Font: Web del Comando General Fuerzas Militares de Colombia

INFORME SOBRE MEMBRES DE LA FORÇA PÚBLICA CAIGUTS EN EL CONFLICTE*

Període: 1 de gener de 2002 – 31 de juliol de 2010

ANY	MORTS	FERITS	TOTAL BAIXES
2002	699	1.537	2.236
2003	597	1.853	2.450
2004	590	1.949	2.539
2005	717	1.635	2.352
2006	594	1.699	2.293
2007	657	1.800	2.457
2008	373	1.692	2.065
2009	468	1.852	2.320
2010 (gener- juliol)	257	1.167	1.424
1 d'agost a 17 de setembre (dades de la ECP – UAB)	82	70	151

* Elaboració pròpia – Font: Web del Ministerio de Defensa de Colombia

INFORME SOBRE VÍCTIMES DE MINES ANTIPERSONA I MUNICIONS SENSE EXPLOTAR*

Període: 1 de gener de 2002 – 31 de juliol de 2010

ANY	FORÇA PÚBLICA	CIVILS	TOTAL
2002	318	317	635
2003	469	267	736
2004	605	279	884
2005	760	392	1.152
2006	795	387	1.182
2007	693	217	910
2008	503	295	798
2009	442	239	681
2010 (gener - juliol)	205	59	264

* Elaboració pròpia – Font: Web del Ministerio de Defensa de Colombia

Per la seva part, l'Alt Comandament militar junt amb el ministre de Defensa han anunciat una readequació estratègica per fer front a l'insurgència, mentre minimitzen l'impacte de la escalada guerrillera titllant-la d'episòdica i sense capacitat de continuïtat. Entretant el president Juan Manuel Santos ha anunciat que la Força Pública respondrà amb contundència a l'amenaça guerrillera. Mentre això ocorre, les guerrilles de FARC i ELN, mitjançant comunicat conjunt, anuncien que han "acabat definitivament" la tràgica confrontació que es venia donant entre les dues organitzacions en el departament d'Arauca. Informen haver-se reunit per analitzar conjuntament les causes de l'"absurda confrontació" i conclouen que posaran en pràctica l'acord de les dues comandàncies, signat el 2009. Reconeixen haver causat danys a la població civil, els que qualifiquen de "dolorosos i lamentables", pels quals demanen excuses, i es fan el propòsit de no reincidir i treballar per la "unitat revolucionària". En el comunicat adverteixen que qui els volen veure enfrontats, segurament promouran provocacions i transmetran versions tendencioses, pròpies de la campanya contrainsurgent.

El Tiempo, El Espectador, El Colombiano, El Nuevo Siglo, El País – Cali, Semana, Caracol – Radio, CMI – Tv, Telesur – Tv, Radio del Sur, BBC, El Nuevo Herald, Anncol, Insurrección, Rebelión, Aporrea, Mindefensa, Comando Fuerzas Militares, 04 – 17/09/10